

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4586/2546

บริษัทพัฒนาปิชนคอนโด (1988) จำกัด โจทก์ กรมสรรพากร กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.ร.ฎ.กร มาตรา 91/5, ป.ร.ฎ.กร มาตรา 91/15, ป.ร.ฎ.กร มาตรา 91/16

ย่อ / หลักกฎหมาย

ป. ร.ฎ.กร มาตรา 78 (เดิม) บัญญัติให้ผู้ประกอบการค้า ประเภทการค้าสังหาริมทรัพย์มีหน้าที่เสียภาษีการค้าจากรายรับที่ได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์เป็นทางค้าหรือหากำไร โดยกำหนดความหมายของคำว่า "รายรับ" ไว้ในมาตรา 79 ว่า หมายความว่า เงินทรัพย์สิน ค่าตอบแทน หรือประโยชน์ใด ๆ อันมีมูลค่าที่ได้รับ หรือพึงได้รับไม่ว่าในหรือนอกราชอาณาจักร เนื่องจากการประกอบการค้า ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่าสัญญาจะซื้อขายห้องชุดที่โจทก์ทำกับลูกค้าบางห้อง มีราคาสูงกว่าราคาตามสัญญาซื้อขายที่จดทะเบียนต่อสำนักงานที่ดิน แสดงว่าโจทก์มีเจตนาปกปิดราคาอันแท้จริงที่โจทก์ขายให้แก่ลูกค้า และราคาซื้อขายห้องชุดดังกล่าวที่จดทะเบียนที่สำนักงานที่ดินมิใช่ราคาขายอันแท้จริง เจ้าพนักงานประเมินย่อมมีอำนาจประเมินรายรับของโจทก์ตามมูลค่าที่โจทก์พึงได้รับ โดยใช้ราคาประเมินของกรมที่ดินที่ใช้เก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมได้ และมีอำนาจประเมินภาษีการค้าเพิ่มขึ้น พร้อมเบี้ยปรับและเงินเพิ่มได้ ตามมาตรา 87 (1) (2) และ 87 ทวิ ผู้ประกอบกิจการขายอสังหาริมทรัพย์เป็นทางค้าหรือหากำไรต้องนำรายรับจากการประกอบกิจการคือ รายรับก่อนหักค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น ตามประมวลรัษฎากร มาตรา 91/5 (6) มาเป็นฐานในการคิดคำนวณภาษีธุรกิจเฉพาะ แต่รายรับดังกล่าวต้องเป็นรายรับที่เป็นจริงและควรได้รับตามปกติจากการขายอสังหาริมทรัพย์ในวันที่มีการจดทะเบียนโอน เมื่อโจทก์มิได้ยื่นรายการและเสียภาษีธุรกิจเฉพาะสำหรับเดือนภาษีเมษายน 2535 และปรากฏว่าในขณะจดทะเบียนโอนขายอาคารชุดนั้น สำนักงานทะเบียนที่ดินเก็บค่าธรรมเนียมและอากรแสตมป์โดยคิดคำนวณจากราคาประเมินของกรมที่ดินที่ใช้จัดเก็บค่าธรรมเนียมสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดินที่ใช้อยู่ในขณะนั้นโดยโจทก์ไม่ได้แย้งว่าไม่ถูกต้อง เจ้าพนักงานประเมินย่อมมีภาษีธุรกิจเฉพาะ เบี้ยปรับ และเงินเพิ่มสำหรับเดือนภาษีดังกล่าวโดยกำหนดรายรับของโจทก์จากการขายอาคารชุดที่โจทก์ควรจะได้รับ หรือควรขายได้ ตามประมวลรัษฎากร มาตรา 91/15 และ 91/16

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ไขคำฟ้องขอให้เพิกถอนแบบแจ้งการประเมินภาษีการค้าและภาษีธุรกิจเฉพาะ และยกเลิก เพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของจำเลยที่ ๓ ที่ ๔ และที่ ๕ ในส่วนที่ให้โจทก์ชำระภาษีการค้าและภาษีธุรกิจเฉพาะและเงินเพิ่ม รวมเป็นเงิน ๓,๕๖๒,๘๐๑.๕๐ บาท จำเลยทั้งห้าให้การว่า ขอให้ยกฟ้องโจทก์ ศาลภาษีอากรกลางพิจารณาแล้วพิพากษายกฟ้องโจทก์ ให้โจทก์ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนจำเลย โดยกำหนดค่าทนายความ ๓,๐๐๐ บาท โจทก์อุทธรณ์ต่อศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีภาษีอากรวินิจฉัยว่า มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยว่า เจ้าพนักงานประเมินถือรายรับตามราคา ประเมินเพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนอสังหาริมทรัพย์ที่ใช้อยู่ในวันโอนเป็นฐานในการคำนวณภาษี การค้าชอบหรือไม่ เห็นว่า แม้ตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๗๘ และบัญชีอัตราภาษีการค้าที่ใช้บังคับอยู่ในปี ๒๕๓๔ จะกำหนดให้ผู้ประกอบการค้าประเภทการค้า

อสังหาริมทรัพย์มีหน้าที่เสียภาษีการค้ำจากรายรับที่ได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์เป็นทางค่าหรือหากำไร รายรับดังกล่าวจะต้องเป็นรายรับที่แท้จริงและเป็นรายรับที่สมควรที่จะได้รับตามปกติจากการค้าอสังหาริมทรัพย์นั้นด้วย เมื่อราคาตามสัญญาจะซื้อขายที่โจทก์ทำกับลูกคามีราคาสูงกว่าราคาตามสัญญาซื้อขายที่จดทะเบียน ณ สำนักงานที่ดิน การกระทำเช่นนี้แสดงให้เห็นว่าโจทก์มีเจตนาที่จะปกปิดราคา อันแท้จริงที่โจทก์ขายห้องชุดให้แก่ลูกค้าเพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษี จึงน่าเชื่อว่าราคาขายห้องชุดของโจทก์ตามสัญญาซื้อขายซึ่งจดทะเบียนที่สำนักงานที่ดินมิใช่ราคาขายที่แท้จริง ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏชัดตามที่วินิจฉัยไว้ในข้อที่ ๑ ว่า โจทก์มิได้ยื่นแบบแสดงรายการและเสียภาษีการค้ำเดือนมีนาคม ๒๕๓๔ ประกอบกับโจทก์มีเจตนาที่จะปกปิดราคาขาย อันแท้จริงของห้องชุดด้วยแล้ว เจ้าพนักงานประเมินย่อมมีอำนาจประเมินภาษี เบี้ยปรับ และเงินเพิ่มได้ตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๘๗ (๑) (๒) และมาตรา ๘๗ ทวิ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น โดยกำหนดรายรับของโจทก์ขึ้นใหม่ตาม มูลค่าที่โจทก์พึงได้รับตามราคาประเมินของกรมที่ดินที่ใช้เก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดินมาเป็นฐานในการคำนวณภาษีการค้ำได้ เพราะถือได้ว่าเป็นราคาที่สมควรเหมาะสมและเป็นราคาตลาด ที่โจทก์ควรจะขายได้ตามความเป็นจริง ส่วนราคาที่โจทก์อ้างว่าขายให้แก่ผู้ซื้อนั้นมิใช่เป็นราคาซื้อขายจริงและ เป็นราคาต่ำกว่าราคาตลาด ที่ศาลภาษีอากรกลางวินิจฉัยว่า เจ้าพนักงานประเมินถือรายรับตามราคาประเมินที่ใช้อยู่ในวันโอนมาเป็นฐานในการคำนวณภาษีการค้ำจึงชอบแล้ว มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยข้อต่อไปว่า ในการประเมินภาษีธุรกิจเฉพาะตามฟ้องเจ้าพนักงานประเมินถือรายรับตามราคาประเมินที่ใช้อยู่ในวันโอนเป็นฐานในการคำนวณภาษีธุรกิจเฉพาะชอบหรือไม่ โจทก์เป็นผู้ประกอบกิจการขายอสังหาริมทรัพย์เป็นทางค่าหรือหากำไรตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๙๑/๒ (๖) ในการเสียภาษีธุรกิจเฉพาะจะต้องนำรายรับ จากการประกอบกิจการ คือรายรับก่อนหักรายจ่ายใด ๆ ทั้งสิ้นตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๙๑/๕ (๖) มาเป็นฐานในการคิดคำนวณก็ตาม แต่รายรับดังกล่าวจะต้องเป็นรายรับที่เป็นจริงและควรจะได้รับตามปกติจากการขายอสังหาริมทรัพย์ด้วย กล่าวคือ จะต้องเป็นราคาตามความเป็นจริงในท้องตลาดในวันที่มีการจดทะเบียนการโอนด้วย เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า ในขณะจดทะเบียนโอนขายอาคารชุดนั้นทางสำนักงานทะเบียนที่ดินเก็บค่าธรรมเนียมและอากรแสตมป์โดยคิดคำนวณ จากราคาประเมินของกรมที่ดินที่ใช้จัดเก็บค่าธรรมเนียมสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดินที่ใช้ในขณะนั้นโดยไม่ปรากฏว่าโจทก์ได้แย้งว่าไม่ถูกต้องแต่อย่างใด นอกจากนี้ยังปรากฏว่าโจทก์มิได้ยื่นแบบแสดงรายการและเสียภาษีธุรกิจเฉพาะเดือนเมษายน ๒๕๓๕ ฉะนั้นเจ้าพนักงานประเมินย่อมมีอำนาจที่จะประเมินภาษีธุรกิจเฉพาะ เบี้ยปรับและเงินเพิ่มโดยกำหนดรายรับของโจทก์จากการขายอาคารชุดที่โจทก์ควรจะได้รับหรือควรจะขายได้ตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๙๑/๑๕ และ ๙๑/๑๖ ซึ่งเจ้าพนักงานประเมินก็ได้ประเมินโดยถือเอารายรับตามราคาประเมิน ที่ใช้อยู่ในวันโอนทางทะเบียนมาเป็นฐานในการคำนวณภาษีธุรกิจเฉพาะจึงชอบแล้ว ที่ศาลภาษีอากรกลางพิพากษายกฟ้องโจทก์มานั้น ศาลฎีกาแผนกคดีภาษีอากรเห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของโจทก์ทุกข้อฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ให้โจทก์ใช้ค่าทนายความชั้นอุทธรณ์ ๒,๐๐๐ บาท แทนจำเลยทั้งห้า.

องค์คณะ

ธีรศักดิ์ เตียวพัฒนานนท์ · สมศักดิ์ วงศ์ยืน · โนรี จันทรทธร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/>

